

**ПОРЯДОК
забезпечення розумним пристосуванням (допоміжними засобами)
виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю,
тимчасовим розладом здоров'я, віком)
у приміщенні для голосування**

Цей Порядок визначає механізм забезпечення виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) (далі – виборці з порушенням здоров'я) розумним пристосуванням (допоміжними засобами) з метою створення умов для особистого голосування під час виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів у приміщенні для голосування.

Термін "розумне пристосування" у цьому Порядку використовується у значенні як необхідна модифікація і адаптація, що не становить непропорційного чи невиправданого тягаря, яка запроваджується з метою забезпечення виборцям з порушенням здоров'я права вільно обирати.

Цей Порядок не застосовується у разі голосування виборців з порушенням здоров'я за місцем їх перебування, а також на спеціальній виборчій дільниці, утвореній на судні, яке в день виборів перебуває у плаванні під Державним Прапором України, на полярній станції.

**I. Загальні положення щодо забезпечення виборців
з порушенням здоров'я розумним пристосуванням
(допоміжними засобами) у приміщенні для голосування**

1.1. Відповідно до частини першої статті 62 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) голосування проводиться у спеціально відведених та облаштованих приміщеннях, у яких обладнуються кабінети для таємного голосування та визначаються місця видачі виборчих бюлетенів і встановлення виборчих скриньок. Обладнання приміщення для голосування покладається на дільничну виборчу комісію.

З метою створення належних умов для особистого голосування виборця з порушенням здоров'я такий виборець у приміщенні для голосування може скористатись розумним пристосуванням (допоміжними засобами) відповідно до цього Порядку та у визначених ним випадках.

Одна з кабінетів для таємного голосування адаптується для голосування виборців з порушенням здоров'я, у тому числі для осіб на кріслах колісних, інших маломобільних груп населення, та позначається символом доступності згідно з вимогами, встановленими Центральною виборчою комісією.

Дільнична виборча комісія відповідно до статей 172, 247 Кодексу на своєму засіданні визначає члена комісії, відповідального за організацію голосування виборців з порушенням здоров'я у приміщенні для голосування (далі – відповідальний член виборчої комісії).

Інформація про прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) відповідального члена виборчої комісії розміщується на стенді офіційних матеріалів дільничної виборчої комісії, облаштованому у приміщенні виборчої комісії, та у приміщенні для голосування за формою згідно з додатком до цього Порядку.

1.2. Для здійснення особистого голосування виборець з порушенням здоров'я у день голосування у приміщенні для голосування може скористатися:

1) власним розумним пристосуванням (допоміжними засобами) з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії;

2) розумним пристосуванням (допоміжними засобами), наявним у приміщенні для голосування відповідної виборчої дільниці;

3) допомогою іншого виборця для заповнення виборчого бюлетеня та опускання його у виборчу скриньку з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії.

1.3. Дільничні виборчі комісії сприяють виборцям з порушенням здоров'я у наданні доступної та вичерпної інформації щодо можливості здійснення ними особистого голосування з використанням розумного пристосування (допоміжних засобів) з урахуванням індивідуальних потреб.

1.4. Інформація про види розумного пристосування (допоміжних засобів), наявні у приміщенні для голосування, розміщується на стенді офіційних матеріалів дільничної виборчої комісії, облаштованому у приміщенні відповідної виборчої комісії, та у приміщенні для голосування, за формою згідно з додатком до цього Порядку.

II. Використання розумного пристосування (допоміжних засобів) у приміщенні для голосування

2.1. Приміщення для голосування забезпечується такими видами розумного пристосування (допоміжними засобами):

1) збільшувальне скло з додатковим підсвічуванням;

2) насадка-потовщувач для тримання ручки;

3) ручка з підставкою;

4) джерело додаткового електроосвітлення в кабіні для таємного голосування;

5) переклад інформації (плакатів, що роз'яснюють порядок голосування та відповідальність за порушення законодавства про вибори, відомостей, зазначених у виборчих бюлетенях, виготовлених на загальнодержавних виборах) українською жестовою мовою, відтворення інформації в аудіо- та спеціальному текстовому цифровому форматі, доступному для осіб з

порушеннями зору (матричний двовимірний QR-код для переходу за посиланням з мобільних пристроїв на доступні формати).

Залежно від виду розумне пристосування (допоміжний засіб) може або розміщуватись безпосередньо в кабіні для таємного голосування, або надаватись виборцям з порушенням здоров'я за їх зверненням.

Види розумного пристосування (допоміжні засоби), зазначені у підпунктах 1, 2 цього пункту, видаються відповідальним членом виборчої комісії за зверненням виборців з порушенням здоров'я, вказані у підпунктах 3, 4 цього пункту – розміщуються у кабіні для таємного голосування, адаптованій для голосування виборців з порушенням здоров'я, а у підпункті 5 цього пункту – зокрема, на відповідних плакатах.

2.2. Члени дільничної виборчої комісії за зверненням виборців з порушенням здоров'я інформують їх про наявність розумного пристосування (допоміжних засобів), яким вони можуть скористатися для особистого голосування, сприяють в доступі до нього та за потреби роз'яснюють порядок використання того чи іншого виду розумного пристосування (допоміжного засобу) в приміщенні для голосування.

Обраний виборцем з порушенням здоров'я вид розумного пристосування (допоміжних засобів) надається йому для використання лише у приміщенні для голосування.

2.3. Використання виборцем з порушенням здоров'я розумного пристосування (допоміжних засобів) у приміщенні для голосування здійснюється без порушення при цьому таємниці голосування.

2.4. Виборець з порушенням здоров'я повертає наданий йому вид розумного пристосування (допоміжний засіб) (за винятком того, що розміщується безпосередньо в кабіні для таємного голосування) після його використання відповідальному або іншому члену дільничної виборчої комісії.

III. Придбання, облік, зберігання розумного пристосування (допоміжних засобів) та його передача дільничним виборчим комісіям

3.1. Забезпечення приміщення для голосування розумним пристосуванням (допоміжними засобами) здійснюється:

Центральною виборчою комісією – видами розумного пристосування (допоміжними засобами), вказаними у підпунктах 1, 5 пункту 2.1. розділу II цього Порядку;

окружними, територіальними виборчими комісіями – видами розумного пристосування (допоміжними засобами), зазначеними у підпунктах 2, 3 пункту 2.1 розділу II цього Порядку;

місцевими органи виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими органами (посадовими особами), які відповідно до закону здійснюють їх повноваження, керівниками закордонних дипломатичних установ України (з подальшим поверненням їх дільничними виборчими комісіями), – видом розумного пристосування (допоміжним засобом), передбаченим у підпункті 4 пункту 2.1 розділу II цього Порядку.

У разі одночасного проведення загальнодержавних виборів з позачерговими, повторними, проміжними, першими, додатковими місцевими виборами забезпечення приміщення для голосування видами розумного пристосування (допоміжними засобами), вказаними у підпунктах 2, 3 пункту 2.1 розділу II цього Порядку, здійснюється окружними виборчими комісіями.

3.2. Придбання розумного пристосування (допоміжних засобів) здійснюється:

Центральною виборчою комісією за рахунок коштів Державного бюджету України – видів розумного пристосування (допоміжних засобів), передбачених у підпунктах 1, 5 пункту 2.1 розділу II цього Порядку;

окружними виборчими комісіями за рахунок коштів Державного бюджету України, територіальними виборчими комісіями за рахунок коштів місцевого бюджету, зокрема коштів, отриманих як цільова субвенція з Державного бюджету України – видів розумного пристосування (допоміжних засобів), вказаних у підпунктах 2, 3 пункту 2.1 розділу II цього Порядку.

3.3. Передача придбаного Центральною виборчою комісією розумного пристосування (допоміжних засобів) здійснюється:

дільничним виборчим комісіям закордонних виборчих дільниць – шляхом передачі Міністерству закордонних справ України;

окружним, територіальним виборчим комісіям – шляхом передачі Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям для подальшої передачі зазначеним виборчим комісіям.

Окружні, територіальні виборчі комісії забезпечують передачу розумного пристосування (допоміжних засобів) дільничним виборчим комісіям.

3.4. Придбані окружними, територіальними виборчими комісіями види розумного пристосування (допоміжні засоби), зазначені у підпунктах 2, 3 пункту 2.1 розділу II цього Порядку, обліковуються на балансі відповідної виборчої комісії згідно з законодавством.

3.5. Зберігання розумного пристосування (допоміжних засобів), зазначеного у підпункті 1 пункту 2.1 розділу II цього Порядку, переданого Центральною виборчою комісією, у період поза виборчим процесом забезпечується відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а також Міністерством закордонних справ України на підставі договорів про відповідальне зберігання, укладених з Центральною виборчою комісією.

3.6. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, а також Міністерство закордонних справ України забезпечують збереження переданих їм на відповідальне зберігання видів розумного пристосування (допоміжних засобів) та їх облік на позабалансовому рахунку.

3.7. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації мають право передавати отримані види розумного пристосування (допоміжні засоби), передбачені у підпункті 1 пункту 2.1 розділу II цього Порядку, на відповідальне зберігання районним, районним у місті Києві, Севастополі державним адміністраціям (далі – місцеві органи виконавчої влади), органам влади Автономної Республіки Крим та органам місцевого самоврядування відповідно, а Міністерство закордонних справ України – закордонним дипломатичним установам України, при яких утворюються закордонні виборчі дільниці. При цьому відповідальність за збереження переданих видів розумного пристосування (допоміжних засобів) та його облік несуть Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Міністерство закордонних справ України.

3.8. У разі втрати (нестачі), викрадення, знищення чи пошкодження під час зберігання розумного пристосування (допоміжних засобів) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Міністерство закордонних справ України, на відповідальне зберігання яких передано розумне пристосування (допоміжні засоби) самостійно придбавають аналогічні за технічними характеристиками види розумного пристосування (допоміжних засобів).

3.9. У разі проведення виборів місцеві органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування, закордонні дипломатичні установи України одночасно з виборчими скриньками передають відповідні види розумного пристосування (допоміжних засобів), що перебували в них на зберіганні, відповідним дільничним виборчим комісіям виборчих дільниць, утворених у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади / закордонних виборчих дільниць, не пізніше як за сім днів до дня голосування на підставі відповідних актів приймання-передачі.

3.10. Після завершення виборів дільничні виборчі комісії у дводенний строк із дня офіційного оголошення / оприлюднення результатів відповідних виборів передають зазначене у підпункті 1 пункту 2.1 розділу II цього Порядку розумне пристосування (допоміжні засоби) на зберігання до місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, закордонних дипломатичних установ України на підставі відповідних актів приймання-передачі.

3.11. Розумне пристосування (допоміжні засоби), передбачене у підпункті 1 пункту 2.1 розділу II цього Порядку, пошкоджене під час проведення виборів, підлягає списанню відповідно до законодавства України.

Секретар
Центральної виборчої комісії

О. ГАТАУЛЛІНА

*Додаток
до Порядку забезпечення розумним
приспосованням (допоміжними засобами)
виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку
з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я,
віком) у приміщенні для голосування*

ФОРМА

І Н Ф О Р М А Ц І Я

У приміщенні для голосування виборчої дільниці № _____ територіального виборчого округу № _____ виборці з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) можуть скористатися такими видами розумного пристосування (допоміжними засобами):

1. _____.
2. _____.
3. _____.

Відповідальним за організацію голосування виборців з порушенням здоров'я (у зв'язку з інвалідністю, тимчасовим розладом здоров'я, віком) є член дільничної виборчої комісії виборчої дільниці № _____ територіального виборчого округу № _____

(прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності))